

Recente literatuur over sabelsprinkhanen Litterature recente concernant les sauterelles

A. Kaltenbach, 1986. Saginae (Saltatoria-Tettigoniidae). Das Tierreich, Teilband 103. Walter de Gruyter, Berlin, New York. 93 blz.

Een volledige systematische revisie van deze onderfamilie, die met 39 soorten verspreid is over het Middellandse Zeebekken en Zuidelijk Afrika. De vertegenwoordigers van deze groep behoren tot de grootste sabelsprinkhanen en de Europese vertegenwoordiger Saga pedo staat op de lijst van te beschermen soorten.

J.C. Hartley, 1986. Melanisation in the bush cricket Polysarcus (Orphania) denticaudus (Charp.) (Orth., Tettigoniidae). Entomologist's Monthly Magazine, 122 : 1-41.

P. denticaudus is een centraal- en zuidoosteuropese soort, die soms massaal voorkomt.

Keuper, A., K. Kalmring, A. Schatral, W. Latimer & W. Kaiser, 1986. Behavioural adaptations of ground living bush-crickets to the properties of sound propagation in low grassland. Oecologia 70: 414-422.

Ingrisch, S. 1986. The pluriennial life cycles of the European Tettigoniidae (Insecta: Orthoptera). 1. The effect of temperature on embryonic development and hatching. Oecologia 70: 606-616.

Ingrisch, S. 1986. The pluriennial life cycles of the European Tettigoniidae (Insecta: Orthoptera). 2. The effect of photoperiod on the induction of initial diapause. Oecologia 70: 617-623.

Ingrisch, S. 1986. The pluriennial life cycles of the European Tettigoniidae (Insecta: Orthoptera). 3. The effect of drought and the variable duration of diapause. Oecologia 70: 624-630.

L. Willemse & J. Tilmans, 1987. Rhacocleis fernandi, a new species from the Greek mainland (Orthoptera: Tettigoniidae). Entomologische Berichten, 47(1):9-11.

L. Willemse, 1987. Poecilimon soulion sp.nov., a new bush-cricket from Greece (Orthoptera: Phaneropterinae). Entomologische Berichten, 47(12):173-177.

L. Willemse & F. Willemse, 1987. Platycleis (Parnassiana) nigromarginata sp.nov. from Greece (Orthoptera: Decticinae). Entomologische Berichten 47(7): 105-107.

Hoeveel nieuws er nog te ontdekken valt in de zuidoosteuropese fauna, bewijzen deze artikelen.

Ph. Grandcolas, 1987. Distribution and hybridization of species of the genus Ephippiger Bert. 1827 in the Briançon and Vallouise regions (Hautes-Alpes, France). in: Evolutionary

Biology of Orthopteroid Insects (B. Baccetti ed.) Ellis Horwood Series in Entomology and Acarology: 240-245.

Ph. Grandcolas, 1988. Répartition de Pholidoptera aptera aptera F. (Orthoptera, Decticinae) en France. L'Entomologiste, 44(3): 149-151.

H.K. Pfau, 1988. Untersuchungen zur Stridulation und Phylogenie der Gattung Pycnogaster Graells, 1851 (Orthoptera, Tettigoniidae, Pycnogastrinae). Mitteilungen der Schweizerischen Entomologischen Gesellschaft, 61: 167-183.

Pycnogaster is een Iberisch-noordafrikaans genus. Op basis van de 'zang' werd de systematiek van het genus herwerkt.

K. Hofmans & B. Barenbrug, 1988. Bijdrage tot de studie van Barbitistes serricauda (Fabricius, 1798) in België (Saltatoria: Tettigoniidae). Phegea 16(3): 93-98.

Een hele reeks biologische gegevens, o.m. afkomstig van de voor alle symposiumdeelnemers nu overbekende 'Montagne-aux-Buis' te Nismes.

Ph. Ponel, J.P. Hebrard & J.F. Voisin, 1988. Rhacocleis ponel Harz & Voisin, 1987, nouvelle espèce d'Orthoptère Decticinae du sud-est de la France. Bulletin de la Société entomologique de France, 92 (9-10): 278-283.

Heller, K.-G., 1988. Bioakustik der europäischen Laubheuschrecken. Weikersheim: Verlag Josef Margraf, 358 p.

Overzichtswerk van de geluidsproductie van de Europese sabelsprinkhanen. Naast inleidende hoofdstukken en toelichting van de verschillende soorten, wordt per soort een aantal afbeeldingen gegeven:

1. een gecombineerd oscillogram van de stridulatiebeweging en zang
2. een frequentie-spectrum
3. een elektronen-microscopische opname van de 'Schrilleste' (vrijl)

Siedl, O. & K. Kalmring, 1989. The importance of song and vibratory signals in the behaviour of the bushcricket Ephippiger ephippiger Fiebiger (Orthoptera, Tettigoniidae): taxis by females. Oecologia 80: 142-144.

J. Tilmans, F. Willemse & L. Willemse, 1989. The Orthoptera of Mount Athos, Greece, with description of Poecilimon athos sp.nov. (Orthoptera: Tettigoniidae). Entomologische Berichten, 49(2): 26-30.

K.G. Heller & F. Willemse, 1989. Two new bush-crickets from Greece, Leptophyes lisae sp.nov. and Platycleis (Parnassiana) tenuis sp.nov. (Orthoptera: Tettigoniidae). Entomologische Berichten, 49(10): 144-156.

W. Landman, L. Oudman & M. Duijm, 1989. Allozymic and Morphological variation in Ephippiger terrestris (Yersin, 1854) (Insecta, Orthoptera, Tettigoniidae). Tijdschrift voor Entomologie, 132: 185-198.

L. Oudman, W. Landman & M. Duijm, 1989. Genetic distance in the genus Ephippiger (Orthoptera, Tettigoniidae), a

reconnaissance. Tijdschrift voor Entomologie, 132: 177-184.

M. Duijm, 1990. On some song characteristics in *Ephippiger* (Orthoptera, Tettigoniidae) and their geographic variation. Netherlands Journal of Zoology, 40(3):428-453.

L. Oudman, M. Duijm & W. Landman, 1990. Morphological and allozyme variation in the *Ephippiger ephippiger* complex (Orthoptera, Tettigoniidae). Netherlands Journal of Zoology, 40(3):454-483.

De systematiek van het genus Ephippiger (zadelsprinkhanen) is steeds nogal verward geweest. Deze artikelenreeks brengt nieuwe inzichten in de ingewikkelde materie. Hoe onze inlandse zadelsprinkhaan nu juist heet, dient nog te worden vastgelegd.

Deura, K. & J.C. Hartley, 1990. Egg laying behaviour of the bush cricket *Leptophyes punctatissima*. The Entomologist 109: 100-105.

Dürer, S. & S. Weid, 1990. Anmerkungen zum Vorkommen der Wanstschrecke (*Polysarcus denticauda*) im ehemaligen innerdeutschen Grenzbereich zwischen Bayern und Thüringen. *Articulata* 5: 39-42.

Gwynne, D.T., 1990. Testing parental investment and the control of sexual selection in katydids: the operational sex ratio. The American Naturalist 136: 474-484.

Haes, E.C.M., A.J. Cherrill & V.K. Brown, 1990. Meteorological correlates of wart-biter (Orthoptera: Tettigoniidae) abundance. The Entomologist 109: 93-99.

Rahmel, U., R. Dülge & S. Meyer, 1990. Die Verbreitung von *Tettigonia cantans* und *Tettigonia viridissima* in Bremen und angrenzenden Gebieten. *Articulata* 5: 59-64.

Schmidt, G.H., 1990. Verbreitung van *Leptophyes*-arten (Saltatoria: Tettigoniidae) in Mittel- und Westeuropa. Braunschw. naturkd. Schr. 3: 841-852.

W.J. Bailey & D.C.F. Rentz (Eds.), 1990. The Tettigoniidae. Biology, Systematics and Evolution. Springer Verlag, 395 blz.

Een van de meest belangrijke wetenschappelijke werken over Tettigoniidae, met 17 bijdragen geschreven door de meest vooraanstaande specialisten, ter gelegenheid van de op pensioenstelling van Dr. David Ragge, de specialist van het British Museum. De diverse bijdragen zijn:

The Tettigoniidae: Their diversity and importance in biological research (W.J. Bailey & D.C.F. Rentz);

Anti-predator defences and ecology of neotropical forest katydids, especially the *Pseudophyllinae* (J.J. Belwood);

The katydid spermatophore: Evolution of a parental investment (D.T. Gwynne);

Egg biology of the Tettigoniidae (J.C. Hartley);

Evolution of acoustic communication in the genus *Neoconocephalus*: Discontinuous songs, synchrony, and interspecific interactions (M.D. Greenfield);

The acoustic behaviour of male *Mygalopsis marki* (Copiphorinae) (I.R. Dadour & W.J. Bailey);

Acoustic communication between the sexes in bushcrickets (D. Robinson);

Evolution of song pattern in east Mediterranean Phaneropterinae: Constraints by the communication system (K.G. Heller);

Interspecific acoustic interactions in bushcrickets (A. Schatral);

The neuroanatomy of tettigoniids (R. Lakes & T. Schikorski);

Aspects of acoustic and vibratory communication in seven European bushcrickets (K. Kalmring, A. Keuper & W. Kaiser);

The ear of the bushcricket (W.J. Bailey);

Acoustic cues for sound localisation and spacing in orthopteran insects (J. Rheinlaender & H. Roemer);

Speciation in the genus *Mygalopsis* in southwestern Australia: A new look at distinguishing modes of speciation (W. Barendse);

The predatory *Saginae* (A.P. Kaltenbach);

Karyotypes and meiosis of the Australian Tettigoniinae (N. Ueshima & D.C.F. Rentz);

A classification of the shield-backed katydids (Tettigoniinae) of the world (D.C.F. Rentz & D.H. Colless).

S. Ingrisch, 1990. Significance of seasonal adaptations in Tettigoniidae. *Boletín de Sanidad Vegetal (Fuera de Serie)*, 20: 209-218.

A.J. Cherrill & V.K. Brown, 1991. Variation in coloration of *Decticus verrucivorus* (Orthoptera: Tettigoniidae) in southern England. *Entomologist's Gazette*, 42: 175-183.

A. Bruckhaus, 1991. Ergebnisse aus Laboruntersuchungen zur embryonalen Entwicklungsdauer bei *Conocephalus discolor*. *Articulata*, 6(1):17-30.

G. Grein, 1991. Zum Vorkommen der Laubholz-Säbelschrecke *Barbitistes serricauda* (Fabricius, 1794) in Niedersachsen. *Articulata*, 6(1): 35-45.

J. Hermans & U. Krüner, 1991. Die nordwestliche Ausbreitungstendenz von *Phaneroptera falcata* (Poda) (Saltatoria: Tettigoniidae) im Gebiet zwischen Rhein und Maas. *Articulata*, 6(1): 53-60.

Hermans, J.T., S. Jansen, W. Jansen & H. van Buggenum, 1991. De greppelsprinkhaan (*Metrioptera roeselii* Hagenb.) in Limburg. *Natuurhistorisch Maandblad* 80: 136-138.

Ritchie, M.G., 1991. Female preference for 'song races' of *Ephippiger ephippiger* (Orthoptera: Tettigoniidae). *Anim. Behav.* 42: 518-520.

Hendrik Devriese & R. Kleukers